

Declaració amb motiu de la nota de la Conferència Episcopal Espanyola sobre les eleccions generals

Arran de la “Nota de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola davant de les eleccions generals de 2008” i tot el debat públic que l’ha succeït, els qui signem aquest document i aquells que s’hi vulguin afegir fem les consideracions següents.

1. Creiem que l’Església –tant el poble fidel com els seus pastors– té dret a intervenir públicament en els debats socials. La seva opinió ha de ser valorada i respectada com la d’altres agents socials. Per això, fem nostre el tercer punt de Nota, on es demana “llibertat i respecte per proposar lliurement la nostra manera de veure les coses, sense que ningú se senti amenaçat ni la nostra intervenció sigui interpretada com una ofensa o com un perill per a la llibertat dels altres”. Alhora, com a cristians també acollim amb respecte i atenció la paraula dels nostres bisbes

2. Apostem per una laïcitat integradora i no excloent, la “sana laïcitat” que recollint la tradició de l’Església ha descrit el papa Benet XVI: “La comunitat política i l’Església són independents i autònomes, cada una en el propi terreny. Ambdues, això no obstant, encara que per títol divers, estan al servei de la vocació personal i social de l’home (GS 76). (...) Per tant, és legítima una sana laïcitat de l’Estat en virtut de la qual les realitats temporals es regeixen segons les seves normes, sense excloure, però, aquestes referències ètiques que troben el seu fonament últim en la religió” [Benet XVI, Discurs al president Carlo A. Ciampi, 24 de juny de 2005].

3. Fem nostres les paraules de l’abat de Montserrat i les que en la mateixa línia han expressat diversos membres de l’episcopat sobre la legítima pluralitat d’opcions polítiques entre els cristians: “Sabem que cap projecte contingent, de caràcter sociològic o polític, no pot pretendre tenir l’exclusivitat de representar l’Evangeli. En la nostra societat plural, els membres de l’Església no podem pretendre tenir cap monopoli; hem de proposar d’una manera serena, atraient i esperançada, sense imposicions, la llum que ens ve de l’Evangeli sobre la persona humana i la convivència en societat. Ho hem de fer a través del diàleg i de la misericòrdia, i no pas de la confrontació” [Homilia abat Josep M. Soler, 3 de febrer de 2008].

4. En aquest sentit, pensem que el contingut de la nota de la Conferència Episcopal i la seva presentació pública es contradiuen amb aquesta visió esperançada de la societat i de llibertat d’opció política dels cristians. D’una banda, una lectura literal de la nota impedeix que els cristians puguin orientar el seu vot a qualsevol dels partits que actualment hi ha representats democràticament al Congrés dels Diputats. D’altra banda, el contingut de la nota accentua aquells aspectes que s’assimilen al discurs d’un determinat espectre polític i arracona al final de la mateixa nota altres consideracions que

també són fonamentals en la Doctrina Social de l'Església i que per molts cristians també són determinants per discernir el seu vot.

Aquests i altres factors han conduït que la Nota hagi contribuït a identificar la veu de l'Església amb els interessos d'una opció política. Aquesta situació ens crea especial preocupació i desencís. L'assimilació de l'Església amb una opció política o amb determinat model social és un risc que, d'una banda, trenca la unitat de la comunitat catòlica i que, d'altra banda, no aporta cap benefici a la difusió del missatge de l'Església. El mateix papa Benet XVI ha advertit els cristians sobre aquest risc: "En tots els segles s'ha provat de seguir aquest camí d'assegurar la fe amb el poder, i aquestes abraçades sempre van amenaçar d'ofegar-la. La lluita per la llibertat de l'Església, la lluita per evitar que el Regne de Déu no s'identifiqui amb cap credo polític, cal que s'empregui al llarg de tots els segles. El preu d'un ajuntament de la fe amb el poder polític és que sempre, al final, la fe es posa al servei del poder i es doblega a les seves conveniències" [Benet XVI. *Jesús de Natzaret*, 2007].

5. De manera particular, manifestem la nostra preocupació sobre el punt 8 de la Nota, que fa referència al diàleg amb els grups terroristes. La recerca de la pau i de la justícia es troba en el nucli indissociable del missatge cristià i ha estat l'orientació de l'acció de l'Església per lluitar contra la violència arreu del món. Des d'Irlanda fins a Timor, des de Perú fins a Itàlia, des del Congo fins al País Basc mateix. No podem entendre com l'Església, que ha estat espai de trobada i mediació en molts conflictes, ara aixequi una veu contra el diàleg i una possible negociació. Ens dol que la seva posició s'assembli massa a la posició expressada reiteradament només pel Partit Popular, i que la Nota contribueixi a atiar la polèmica sobre un tema que crea greus fractures socials.

6. Al marge de la Nota, la polèmica creada culmina un procés dels darrers anys en el qual moltes veus d'Església que arriben a la societat espanyola apareixen més com un element de confrontació que de reconciliació. L'actitud i les declaracions d'una part dels membres de la Conferència Episcopal Espanyola, el model de presència pública que promouen algunes entitats catòliques, així com el paper d'alguns mitjans de comunicació de l'Església, no afavoreixen el necessari clima de diàleg que l'Església hauria de testimoniar. En aquest sentit ens sembla especialment rellevant la reflexió aportada pels bisbes de Catalunya en seu recent document "Creure en l'Evangelí i anunciar-lo amb nou ardor": "A través del diàleg, no cercant la confrontació, els cristians laics, «no poden abdicar de la política, com a activitat destinada a consolidar i a promoure el bé comú». [CPT, 106]. El diàleg demana sentit d'identitat i, alhora, acceptació de l'altre amb voluntat de convivència. La història del nostre segle xx ens adverteix sobre els mals de la confrontació excloent: ni volem contribuir-hi ni volem ser-ne víctimes. Per això animem els fidels cristians a, d'una banda, no avergonyir-se mai de ser deixebles de Jesús i, d'altra, a donar-ne testimoniatge des de la proximitat, des de la comprensió, des de la voluntat de salvació, imitant el Crist que no va venir a condemnar el món sinó a salvar-lo." ["Creure en l'Evangelí i anunciar-lo amb nou ardor". Els bisbes de Catalunya, 2007. Punt 7].

7. Molts catòlics no ens sentim còmodes en aquesta situació i per això volem manifestar amb contundència el nostre desacord i disgust. Com diu el citat document dels bisbes de Catalunya: “L’evangelització demana que tots comptem amb tots, que totes les sensibilitats dels germans en la fe se sentin acollides i compreses a la casa del Pare, que no trenquem la canya esquerdada” [Punt 8]. Per contra, la nota de la Conferència Episcopal Espanyola i algunes de les reaccions que ha provocat en els darrers dies fan que molts catòlics tinguem la sensació d’estar exclosos de l’Església de la qual formem part.

Per tot això, hem fet aquest consideracions. Els qui signem aquest document ho fem com a catòlics, a títol personal, i des del sentiment de comunió que dóna la nostra pertinença eclesial. I ho fem per atendre també al dret i al deure dels fidels, tal com diu el dret canònic, “de manifestar als Pastors sagrats el seu parer sobre les coses referents al bé de l’Església i de fer-lo conèixer als altres fidels”, ja que entenem que són consideracions sobre temes opinables que no afecten “la integritat de la fe i dels costums” (CDC 212).

19 de febrer de 2008

Jordi Albertí i Oriol - Carles Armengol Siscars - Josep Fèlix Ballesteros Casanova - Joan Antoni Baron i Espinar - Ramon Bassas Segura - Antoni Bayés de Luna - Roser Bofill Portabella - Miquel Calsina - Santiago Camós - Josep Maria Carbonell Abelló - Pere Casanellas i Bassols - Alfons Collado i Rafi Cáceres - Antoni Comín Oliveres - Miquel Esquirol Clavero - Joan Estruch i Gibert - Eduard Fornés Gili - Ignasi Garcia i Clavel - Esther Giménez-Salinas i Colomer - Marcel·lí Joan Alsinella- David Jou i Mirabent - Eduard Ibáñez Pulido - Jordi Llisterri i Boix - Pere Lluís Font - Jordi López Camps - Albert Manent i Segimon - Manuel Manonelles i Tarragó - Fèlix Martí Ambel - Artur Mas i Gavarró - Àlex Masllorens i Escubós - Àngels Mataró i Pau - Federico Mayor Zaragoza - Arcadi Oliveres i Boadella - Ramon Pascual - Joan Pera - Ramon Pla i Arxé - Jordi Porta i Ribalta - Joan Rigol i Roig - Àngel Ros Domingo - Albert Sáez i Casas - Núria Sastre Domènech - Montserrat Subirana - Carles Torner i Pifarré - Xavier Trias i Vidal de Llobatera - Antoni Vives - Joan Viñas Salas - M. Rosa Virós Galtier - Bernat Vivancos i Farràs

A TÍTOL INFORMATIU

Les adhesions a la declaració són a títol personal. A títol informatiu s'adjunta la següent llista:

Jordi Albertí i Oriol. Filòleg i historiador. Autor del llibre El Silenci de les campanes

Carles Armengol Siscars. Pedagóg. Vice-president del Grup Sant Jordi

Josep Fèlix Ballesteros Casanova. Alcalde de Tarragona

Joan Antoni Baron i Espinar. Alcalde de Mataró

Ramon Bassas Segura. Primer Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Mataró

Antoni Bayés de Luna. Catedràtic Cardiologia, UAB

Roser Bofill Portabella. Directora de la revista El Ciervo

Miquel Calsina. Director de la revista VIA. Valors, Idees, Actituds del Centre d'Estudis Jordi Pujol

Santiago Camós. Expresident de Justícia i Pau de Tarragona

Josep Maria Carbonell Abelló. President del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Pere Casanellas i Bassols. Codirector del Corpus Biblicum Catalanicum

Alfons Collado i Rafi Cáceres. President de Acció Catòlica Obrera (ACO)

Antoni Comín Oliveres. Diputat al Parlament de Catalunya. Professor d'ESADE

Miquel Esquirol Clavero. President de Tribuna Catalana

Joan Estruch i Gibert. Catedràtic de Sociologia de la UAB. Director del grup de recerca Investigacions en Sociologia de la Religió (ISOR)

Eduard Fornés Gili. Director d'Editorial Mediterrània

Ignasi Garcia i Clavel. Exdirector general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Esther Giménez-Salinas i Colomer. Rectora de la URL. Catedràtica de Dret Penal de la Facultat de Dret de ESADE

Marcel·lí Joan Alsinella. Periodista. Exdelegat de Mitjans de Comunicació de l'Arquebisbat de Barcelona.

David Jou i Mirabent. Poeta i físic. Catedràtic de Física de la Matèria Condensada de la UAB.

Eduard Ibáñez Pulido. Director de Justícia i Pau de Barcelona. President de Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament.

Jordi Llisterra i Boix. Director de la revista Foc Nou

Pere Lluís Font. Filòsof. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Jordi López Camps. President de la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat. Ex-director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Albert Manent i Segimon. Historiador. Codirector del Diccionari d'Història Eclesiàstica de Catalunya

Manuel Manonelles i Tarragó. Director de la Fundació Cultura de Pau – Barcelona

Fèlix Martí Ambel. Filòsof. President d'honor de l'Institut Linguapax i exdirector del Centre UNESCO Catalunya

Artur Mas i Gavarró. President de la Federació de Convergència i Unió i secretari general de Convergència Democràtica de Catalunya

Àlex Masllorens i Escubós. Periodista. Exdirector de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Ex-diputat al Parlament.

Àngels Mataró i Pau. Directora General de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya

Federico Mayor Zaragoza. President de la Fundació Cultura de Pau i exdirector general de la UNESCO

Arcadi Oliveres i Boadella. President de Justícia i Pau de Barcelona. Professor Titular d'Economia Aplicada a la UAB

Ramon Pascual. Professor de Física Teòrica. President de la Comissió Executiva del Consorci del Laboratori del Sincrotró. Exrector de la UAB

Joan Pera. Actor i doblador

Ramon Pla i Arxé. Crític de literatura i de música. Professor de la UB

Jordi Porta i Ribalta. President d'Òmnium Cultural

Joan Rigol i Roig. Expresident del Parlament de Catalunya

Àngel Ros Domingo. Alcalde de Lleida

Albert Sáez i Casas. President de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals

Núria Sastre Domènech. Advocada. Presidenta del Centre d'Estudis Francesc Eiximenis

Montserrat Subirana. Presidenta del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona

Carles Torner i Pifarré. Escriptor. Cap de l'àrea d'Humanitats i Ciència de l'Institut Ramon Llull

Xavier Trias i Vidal de Llobatera. President del grup municipal de CiU a l'Ajuntament de Barcelona

Antoni Vives. Exdirector de la Fundació Trias Fargas

Joan Viñas Salas. Rector de la Universitat de Lleida

M. Rosa Virós Galtier. Presidenta del Consell Econòmic i Social de Barcelona. Exrectora de la Universitat Pompeu Fabra. Catedràtica de Ciència Política i de l'Administració

Bernat Vivancos i Farràs. Compositor